

ТРИ ЦЕНТИ в З. А. Америка; ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном.

Тел. „Свобода“: B'Ergen 4-0807 — 4-0237. — Тел. V. H. Сокоу: B'Ergen 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

КОСЕНКІНА ВИСКОЧИЛА З ВІКНА СОВ. КОНСУЛЯТУ; ЩЕ ЖИВА В ШПИТАЛІ

Події, злучені зі скопленням учительки юйорської советської школи, Оксани Степанівни Косенкіної, наступують одна по одній так швидко, що можна лише загально їх зареєструвати. Вони такі:

У четвер, 12 серпня в год. 10.30 ранку, на підставі судового звідання, мав советський консул у Нью-Йорку, Яков Ломакін, привести до Верховного Суду Оксану Степанівну Косенкіну, яку він, як сказано було в позові проти нього, перетримував ув'язнену в будинку консуляту, під ч. 7 1ст 61-ша вулиця. Консул не послухав зазиву, після чого суддя Семюел Дикстін робив підготовку вислати до будинку консуляту судових урядовців з поліцією для перевірки положення і для покарання Ломакіна за знехтування наказу суду.

З Москви наспів до департаменту стейту протест проти такої поведінки супроти советського консула, а негайно департамент стейту віднісся телеграфічно до губернатора юйорського стейту, Тамеса Е. Дюї, щоб він поставився стримати судову акцію. Суд так зробив і суддя передумав над далішим зарядженням.

Після полудня наспів з Москви телеграм, в повідомленні, що Вячеслав Молотов, міністер закордонних справ СС-СР, вів американського амбасадора Велла Смита до себе і в гострим тоні зажадав від нього, щоб Злучені Держави негайно випустили на волю советського учителя Михайла І. Самаріна, якого як твердив Молотов, американський уряд у змові з „блогардійськими бандами“ скопив тоді, коли вони скопили Косенкіну. Молотов зажадав передати Самаріна советському амбасадрові у Вашингтоні.

Вашингтон. Перед комісією неамериканських діячів відбулося тайне переслухання Михайла І. Самаріна, учителя советської юйорської школи, про причини його втечі з советських рук. Після переслухання Самарін явився перед газетними кореспондентами і заявив, що він не поїхав до Росії тому, що там же його смерть.

Перед комісією явилися деякі свідки, яких панна Вентлі обвинуватувала в шпигунстві проти американського уряду. Між ними був Чарльс Крамер, давніший федеральний урядовець в різних департаментах і Джордж Сільверман, давніший урядник при повітряних силах. Вони оба відмовились зізнавати, кажучи, що будуть відповідати тільки перед судом. Комісія обіцяла їм, що вони підуть під суд. Під час переслухання прийшло до гострої сварки між членами комісії й свідками.

В год. 4.10 з 3-поверху будинку советської амбасадри в Нью-Йорку, впала на підлогу Оксана С. Косенкіна. Це бачили мешканці сусіднього будинку і негайно вивалили амбуланс зі шпиталю Рузвелта, а водночас повідомили поліцію. Поліція перескочила через паркан і ще була свідком, як поточену Косенкіну забрали до будинку консуляту.

Зарядження поліції

Коли прибув шпитальний амбуланс, поліція поставила коло нього полісменів на мотоциклах і так завадила поточену до шпиталю. Тут явився заступник поліційного інспектора з цілим почотом поліції і заборонив непокликаним людям доступ до нещодавньої людини. Він виключив навіть кореспондентів, доки поточена не прийде до себе. Лікарі оголосили зпочатку, що Косенкіна в критичному стані, а опісля показалося, що в неї поломані кістки в різних місцях і обривна середина, однак вона може жити. Виянилося, що падаючи з вікна, вона натрапила на якийсь дрот і це вратувало їй життя. З Вашингтону прислав до поліції

Америка признала Корею незалежною державою

Вашингтон, 12. серпня. — Злучені Держави перші признали Корею незалежною нацією, не зважаючи на це, що Совети бойкотували всяку підготовку до цього кроку і ще тепер затримують північну частину Кореї під дальшою окупуцією. Урядовці департаменту стейту пояснюють, що це признавання треба вважати за „де факто“. Формальне дипломатичне признавання прийде тоді, коли комісія Об'єднаних Держав, під якою доглядом відбулися вибори уряду в південній Кореї 10. травня, складе повний звіт перед Асамблеєю О.Д. в Парижі наступного місяця. Під час виборів вийшов президентом д-р Сингман Рее, а вибрана тоді Національна Рада, складала вже конституцію Кореї. Признаючи незалежність Кореї, президент Злучених Держав вислав туди посла з рангом амбасадора в особі Джана Дж. Мусіо, який вважається знавцем далеко-східних справ. — Територія незалежної Кореї містить 18,000,000 населення, а решта корейців, в числі 9,000,000, знаходяться під советською окупацією.

РОЗМОВИ ФОРЕСТАЛА В ОТАВІ НЕ БУДУТЬ УРЯДОВІ.

Отава, столиця Канади.

Найближчої неділі приїде сюди стейтський секретар оборони, Джеймс Форестал. Це буде віддання візиту канадському міністрові оборони Бруксу Кларкстону. Це дасть нагоду обоим міністрам пізнати себе особисто і обговорити всі справи, злучені з оборонними планами для Злучених Держав і Канади. Єдиною урядовою функцією, в якій буде брати участь Форестал, буде обід, виданий урядом Канади у понеділок, одначе промови, виголошені на обіді, не будуть урядові. Одною із справ, яку має обговорити Форестал, є покладення американських баз на острові Нової Фундландії, коли вона буде прилучена до Канади.

В ПОЛЬЩІ ВІДКРИТО НОВІ МАСОВІ МОГИЛИ.

Варшава, 13. серпня. (АП). — Советська комісія по дослідкам німецьких воєнних злочинів повідомила, що німці під час війни вбили понад 500,000 советських воєнно-полонених. Нові масові могили відкрито біля Варшави, на терені Східної Пруссії та в південно-східній Польщі.

ПЕРСОНАЛЬНИЙ СКЛАД УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ.

Як уже повідомлено, в днях від 16 до 20 липня цр. в одному з міст Західної Європи відбулася перша сесія Української Національної Ради, створеної з представників всіх головних українських політичних партій і груп. На цій першій сесії, відкритій президентом Української Народної Республіки, Андрієм М. Лівницьким, обрано Президію УНР та її Виконний Орган, поіменний склад яких „Свобода“ вже проголосила. В доповнення до цього подаємо ще персональний склад депутатів УНР за їх партійною приналежністю. Депутатами на першій сесії УНР були:

Від Української Національної (УНДО): 1. Василь Мудрий, 2. Степан Вітвицький, 3. Степан Баран, 4. Юліян Павличківський, 5. Любомир Макошушка, 6. Василь Болюх.

Від Українського Національно-Державного Союзу (УНДС): 1. Михайло Олексій, 2. Борис Іваницький, 3. Микола Лівницький, 4. Омелян Тарнавський, 5. Віктор Соловій, 6. Іван Сенько.

Від Української Соціал-Демократичної Робітничої Партії (УСДРП): 1. Ісаак Мазепа, 2. Панас Феденко, 3. Антін Чарнацький.

Від Української Партії Соціалістів Революціонерів (УП-СР): 1. Григорій Денисенко, 2. Свирід Довгаль, 3. Яків Зозуля.

ЧЕРГОВИЙ ВИСТУП СОВЕТІВ ПРОТИ УКРАЇНСЬКИХ СКИТАЛЬНИКІВ

Женева, 13. серпня. (ЮП).

А. Г. Кулагенков, советський представник в Економічній і Соціальній Раді О.Д., яка відбуває тепер свою сесію в Женеві у Швейцарії, виступив вчора з обвинуваченням проти західних союзників, закидаючи їм, що вони творять „таємні армії“ з „груп воєнних злочинців“ в таборах скитальників. При цьому Кулагенков не забув додати, що ці творені західними союзниками „таємні армії“ зі скитальників очолюють „відомі українські воєнні злочинці“. В „доказ“ своїх тверджень він навіс, що головою українського табору ім. Лисенка біля Гановеру є українець, що був бургомистром советського міста за час німецької окупації та брав участь в „масовому нищенні советського населення“. Кулагенков, повторюючи ще інші безглуздя, як наприклад, що в таборах зникаються і б'ють тих, хто хоче вертатися „на родину“, вніс резолюцію, в якій домагається розпущення „таємних армій“.

Проблема незалежності України на Дунайській конференції

Београд, Югославія, 13. серпня. — На вчорашній сесії міжнародної конференції в справі вільного річковладства по Дунаю розгорнулася незвичайно интересна дискусія, в якій знову видвингено справу державної незалежності України. На конференції, як відомо, заступлені „чотири великі“ та інші, але він не може знайти, якою не-українською частиною території Советського Союзу перепливав би Дунай. Він твердив, що навіть на підставі советської мапи і советського проекту договору в Дунайській комісії має право засідати тільки Україна, але не Советський Союз. Сер Чарльз Пік, держачи мапу в руці, іронічно твердив, що він, можливо, тому не може знайти Дунаю на советській території, бо його мапа замала, та що Вішинський черпає свої аргументи з більшої мапи. Вішинський справді під кінець конференції „створив“ шматок, мовляв, не-української, але советської території, через яку Дунай перепливає, іменно мале село Джулешті, при вливі Прута до Дунаю. Але виявилося, що й до цього Советський Союз не може мати претензій, бо місцевість лежить в кордонах „самостійної“ Молдавської „республіки“.

БЕЗВИГЛЯДНІ НАРАДИ В МОСКВІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ

ЗАХІДНІ ДИПЛОМАТИ ВІДБУЛИ ЩЕ ОДНУ КОНФЕРЕНЦІЮ З МОЛотовим; СМІТ ПОТВЕРДЖУЄ ДОТЕПЕРШНЮ БЕЗУСПІШНІСТЬ; ЗАПОВІДАЮТЬ ДАЛЬШІ ПЕРЕГОВОРИ.

Москва, 13 серпня (АП). — Амбасадори Злучених Держав, Великої Британії і Франції відбули тут вчора ще одну, вже п'яту з черги конференцію в Кремлі, цим разом теж зі советським міністром закордонних справ Молотовим. Конференція тривала майже три години й після неї американський амбасадор, ген. В. Болдел Смит, заявив, що „ми все ще без будь-яких висновків“. Негайно після того амбасадори відбули свою окрему конференцію в приміщенні американської амбасадри та вислали відповідні заїдмлення своїм урядам. На запитання кореспондентів, чи будуть ще даліші наради зі советськими представниками, амбасадор Смит відповів, що цього вони ніколи не знають, але він думає, що будуть. Тим самим виходило б, що дипломатичної акції в Москві ще не можна вважати за скінчену. Вчорашні розмови в Кремлі мали відбутися на тлі советських і західних пропозицій і протипропозицій в справі Берліна та Німеччини, що їх обговорювано минулого понеділка.

БЕРЛІН ДОЖДАЄ ЗВІДОМЛЕННЯ

Лондон, 13 серпня (ЮП).

Британський секретар закордонних справ, Ернест Бевин, заявив у зв'язку з черговою конференцією на Кремлі, що він дождає точного звідомлення від свого амбасадора. Тут мається враження, що у випадку, як Молотов теж вчора сказав своє „нет“ на західні пропозиції, це означало б закінчення цілої цієї дипломатичної акції, на яку в британських урядових колах діялась з великим песимізмом.

ПРЕЗИДЕНТ ТРУМАН ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ ВІД КОМЕНТАРІВ.

Вашингтон, 13 серпня. — Президент Труман на своїй вчорашній конференції знову відмовився дати будь-які висноження щодо дипломатичної акції в Москві. На запит одного з кореспондентів, чи він має на що тему щонебудь сказати, президент Труман заявив, що „рішучо нічого“.

ФРАНЦУЗИ ДІСТАНУТЬ БІЛЬШЕ І КРАЩОГО ХЛІБА.

Париж, 13 серпня. — Новий уряд Франції під проводом прем'єра Марі рішив збільшити від першого вересня приділи хліба і рівночасно поліпшити його якість. Уряд обіцяє даліші заходи для стабілізації і поліпшення господарського положення в країні, вважаючи це найкращим засобом в боротьбі проти підірваної роботи комуністів.

НІМЦЯМ ПРОДОВЖЕНО ЧАС НА ВИЗНАЧЕННЯ КРАЄВИХ КОРДОНІВ.

Франкфурт над Майном, 13 серпня. — Вчора тут відбулася конференція трьох німецьких прем'єрів, що репрезентували американську, британську і французьку зони, з представниками поодиноких військових управлінь. Темою наради була справа кордонів поміж поодинокими німецькими країнами, що мали б творити одну федеративну західно-німецьку державу, згідно з рішеннями Лондонської конференції. Німці вказували на труднощі у визначенні кордонів і тому їм продовжено час на це до 15-го жовтня.

ПОЛОЖЕННЯ В БЕРЛІНІ

Берлін, 13 серпня. — Советська поліція та їх німецькі помічники вчора два рази пробували перейти масово в західні сектори міста в погоні за торговцями на чорному ринку в їх секторі. Проте, на кордоні зон переслідувані обидва їх ла. Між поліцією не дійшло до інциденту. В міжчасі поширилися погослови, що Совети задумують розв'язати непослушну ім Миску Рату та створити її зі своїх „анти-фашистських, демократичних елементів“. Американська та британська транспортна авіація добила вчора нового рекорду в поставці Берліна харчами, доставивши їх 4,742 тонн протягом 24 годин. Советська поліція в своїй зоні продовжує арештувати членів німецької поліції зі західних секторів міста, перетворюючи вчора цю поліцію в „жандармерию“. Загальне положення в Берліні не тільки не поліпшується, але з кожним днем погіршується та загрожують все новими комплікаціями.

МАСОВА ДЕМОНСТРАЦІЯ НІМЦІВ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ЗОНІ ПРОТИ ЦІН.

Франкфурт над Майном, 13 серпня. — В провінції Гессен в американській зоні вчора відбулася масова демонстрація соток тисяч німців проти високих цін на харчі та проти відкинення військовим управлінням деяких постанов краєвого парламенту. Демонстрація відбулася спокійно, тільки у Франкфурті трапився малий інцидент, як демонстранти перекрили американського „джіпа“. Комуністи кількості критико пробували провокувати демонстрантів, закликаючи їх „від слів до діл“, але цих при-смирювали самі німці.

ГРЕЦЬКА ДРАМА ДОВГАС ДО КІНЦЯ.

Атени, 13 серпня. — Грецька армія віднесла даліші перемоги над червоними партизанами, що тепер в дезорганізації всіма можливими шляхами намагаються залишити грецьку територію. Комісія О.Д. звернулася до урядів Болгарії, Югославії і Албанії, пригадуючи їм обов'язок про розброєння та інтернування тих, які зі зброєю перейдуть на їхні території. Албанське офіційне агентство вже повідомило про інтернування деякої кількості червоних втікачів з поля бою в Греції. В поодиноких місцевостях групи більшовиків ще виконали кілька саботажів. Акція грецької армії продовжується з неслабнутою силою.

риту одну федеративну західно-німецьку державу, згідно з рішеннями Лондонської конференції. Німці вказували на труднощі у визначенні кордонів і тому їм продовжено час на це до 15-го жовтня.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-5682.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„ГОЛОС АМЕРИКИ“ ПО-УКРАЇНСЬКИ

В найближчому часі, правдоподібно від 1-го жовтня, в Україні вперше полине на філах етеру „Голос Америки“ в українській мові. В середу, дня 11-го серпня, в Вашингтоні офіційно повідомлено, що з днем 1-го жовтня українська мова разом з 9 іншими буде додана до цих 22-ох чужих мов, в яких досі відбувалися радіопередачі „Голосу Америки“. Рівночасно повідомлено, що радіопередачі будуть відбуватися через чотири могутні радіостанції з різних частин світу і триватимуть разом 40 годин кожного дня. Радіовісті в українській мові передаватимуться продовж пів години денно. В повідомленні агентства „Асошіейтед Пресс“ додається, що українська мова буде єдиною не-російською мовою в радіопередачі до Советського Союзу. При цьому це саме агентство стверджує, що „Україна є одною з найбільш націоналістичних країн Советського Союзу“.

Велике морально-політичне значення американських урядових радіопередач в українській мові напевно чим можна б передбачити. Насамперед треба ствердити факт, що рішення департаменту стейту в цій справі було актом справедливості у відношенні до українського народу. Сорок п'ять мільйонів українців в своїй поштованій батьківщині та розкидані по широким світі більше ніж заслуговують на те, щоб почути „Голос Америки“ в своїй рідній мові. Міркування, мовляв, всі українці розуміють російську, або польську мови, не мало жодного виправдання і було обидне. Не тільки політичний пресвіт, але звичайна самоповага українців була прикро понижена, як їх заставлялося слухати „Голос Америки“ на мові ворожого їм народу, тоді як багато навіть найменших націй могли його слухати на рідній мові. На цю тему серед українців творилися всілякі здогади, а відсутність „Голосу Америки“ в українській мові створювала серед них почуття дискримінації та національного і політичного легковаження.

Власне на цю тему наша редакція одержала ряд листів, де з-поза залізної заслонки, в яких українці виразно домагалися „Голосу Америки“ в українській мові та висловлювали своє здивування, чому його немає ще досі. Бо хто, як хто, але український народ насамперед заслуговує на те, щоб почути правду в своїй рідній мові. Ціла програма „Голосу Америки“ подумана насамперед як боротьба проти тої повної брехливої пропаганди та підступних клявіч, що ними заливала світ Москва. Україна знає ціну тій пропаганді, першою жертвою якої вона сама впала. Але своєю боротьбою проти неї вона теж заслужила собі, щоб правдивий „Голос Америки“ докинув до неї в її рідній мові. Всі листи на ці теми передано нашому Українському Конгресовому Комітетові, що з черги використав їх в своїх заходах роблених в департаменті стейту вже від самого початку відкриття „Голосу Америки“. Ці заходи тепер закінчилися цим черговим великим досягненням, що ним без сумніву буде для українців та для української справи „Голос Америки“ в українській мові.

Мільйони українців, виснажених голодом і холодом та знеможених неволю і боротьбою проти неї українських селян, робітників та інтелігенції на своїй зруйнованій і ограбленій ворогами землі дождатимуться тепер в своїй рідній мові американського голосу тої правди, за яку вони вже так довго і так жертвенно борються. Це без сумніву буде для них великим моральним підйомом та скріпить надію і переконання, що за голосом правди прийде вікни і сама правда. Це додасть їм сили не тільки видержати гніт і неволю, але й ще з більшим завзяттям проти них боротися. Боротися за правду, яку обстоює „Голос Америки“: за свободу і мир.

Гуверові непорушні засади

З нагоди 74-ої річниці свого народження, колишній президент Америки, Герберт Гувер, заговорив про непорушні засади, на яких опералася Америка, а яких не дається заступити хочби не знати як високими фразами. Зрозуміння таких засад залежне від особистого досвіду людини, що мала нагоду бачити їх діями впродовж свого життя.

Лише людина, що дожила глибокої старості в праці, може авторитетно видати осуд про значення якихось засад для добра одиниць, нації й людства. Тому серйозно думуюча людина не зможе перейти з легковаженням над змістом промови Гувера. Все одно, чи це буде глибокодумний філософ, чи простодушний сільський мудрець, чи практикуючий християнин, чи теоретичний агностик; народний робітник чи державний муж — кожен знайде час на застанову над думками Гувера, яких ділення він мав нагоду провітрити в практичному житті.

Гувер не кривиться з цим, що він до свого закінчення прийшов по роках обсервації життя. Це життя він проходив не як подорожний-турист, тільки знає його з практики. „Я знав розпуку у безуспішних шуканні за роботою. Я тепер знаю, що тоді були такі часи, коли господарська депресія приходила й миналася, але мені ніхто про це не говорив. Тому я не мав оцей модерної журби про те, що то федеральний уряд з адим зробить“ — каже старий державний муж. „Дальше він пригадує:

„Я бачив Америку у протиставленні до інших держав пізніми формами правління. Я працював з їхніми великими духовними провідниками і їхніми державними мужами. Я працював в урядах, створених вільними людьми, з урядами тиранів, соціалістів і комуністів. Я зустрічав князів, королів, деспотів і очайдухів. Я бачив недолю Азії, замерзлі класові форми Європи. Я брав участь у розв'язуванні їхніх проблем. Я мусів мати до діла з їхніми суспільними проблемами й їхніми урядами. А всьди, де я зустрічав великі маси народу, було з дошаною вимовляване слово „Америка“. Для них Америка була надією світу“.

Представивши таке відношення до Америки закордонних діячів й народів, Гувер передає слухачам свої враження про Америку, коли він час від часу повертав домі. За кожним разом він відчував полеху на душі, коли завважав, що в Америці нема тої нужди, яка налягла цілим тя-

гарем на інші країни. Він бачив ласкавість американців і їхню простодушність. Він розумів, що це значить рівна нагода для кожного. Що більше, каже він „це є країна са-мопошани, яка зроджується лише серед свободних людей“. Дальші переживання Гувера були такі: Він брав участь у великій війні; бачив невиска-заву нужду й революцію; бачив, як вмирала воля й народ-жувався тиранія; пригада-вся як заводжено нове не-вільництво; бачив гіркий го-лод і найбільшу нужду, яка може повстати серед воєнної бруталності. Для контрасту, каже він, його наділяли всіми найвищими почестями, до яких людина може змагати. Однак ніде, в цілому світі нема такої нагоди до життя, як в Америці, де кожна жива людина може мати нагоду для себе.

Щойно тоді він як слід зро-зумів значення слова „Амери-ка“. Воно випливає з одного чистого джерела. Душею А-мерики є її воля духа й ума-людини. Це прийшло йому лехше зрозуміти тому, що він походив з родини квейкерів, у яких була традицією аса-да, що деякі вольності люди-ни є вроджені і походять від творця світу. Його прагдіння прибули до Америки в шукан-ні за релігійною свободою, деякі поселилися в стейтах Нової Англії, інші перенесли-ся до Пенсильвенії, а ще інші поїхали в західні стейти. Во-ни всьди поширили розумін-ня свободи, закладали святні, проповідували толеранцію.

На цій підставі витворювався індивідуалізм, тобто довіра до самих себе, як підстава до ду-ховного життя. З цього до-став оцей атом у могутній струї інших релігійних органі-зацій, які дали непорушні під-стави до розуміння слова „А-мериканець“.

„В тому часі, коли наші предки прогнали лощували, що Творець наділив усіх людей правом свободи, як божою дитиною із свободною волею, саме тоді Гегель, а пізніше Карло Маркс видвинув сата-нічну філософію невірства і засади, наче-б то право лю-дини походило від держави. Сьогоднішня велич Америки походить з дершої філософії, а розпука Європи з другої“ — приходить до висновку Гу-вер.

Після того він розумує так: „Ще й тепер є в нашій країні люди з задурманним умом, люди, які хотіли б найти компроміс між тими основни-ми підставами життя. Вони висмівають оці випробовані прикмети людини. Вони ніко-ли не розуміли й ніколи не бу-дуть розуміти, що значить

У. Н. Рада і українські політичні партії

(УВІ) — В українській пре-сї в Німеччині і Австрії по-явились декларації деяких по-літичних партій і організацій у зв'язку зі створенням Ук-раїнської Національної Ради. Організація Українських На-ціоналістів, очолювана полк. А. Мельником, у своїй декла-рації заявляє про свою повну підтримку УН Ради.

„Незчисленні жертви, — го-вориться в Декларації ОУН, — що їх поклав наш народ в боротьбі за державу, десятки слово „Америка“. Вони пояс-нюють, що ті прикмети були добрі тоді, як треба було здо-бувати континент і будувати націю. Вони кажуть, що ті ча-си належать до минування“.

„Нема сумніву“ — кінчить Гувер — „що жордони конти-ненту вже минулися. Зате гра-ниці знання щойно відкрива-ються. Оці нові простори зі своїми високими обіцянками не дадуться і не можуть бу-ти здобуті без людей, які че-рають одушевлення із зрозу-міння свободи духа.“

„Саме оці моральні й духо-ві засади, прийняті вільними людьми, призведуть до здійс-нення ідеї, яка міститься в слові „американець“. А зі зро-зумінням того прийдуть сто-ліття дальшої величї нашої країни“.

Кінцеві думки й висновки Герберта Гувера нагадують те-перішньому поколінню месіа-нізм провідних одиниць інших народів. Гувер, як америка-нець, обняв своїм американ-ським месіаїзмом весь світ, вказуючи йому, що його ви-зволення лежить у непорушних засадах, які проголосила і я-кі практикує Америка. Осно-вою його засадою є віра в Бога, з якої випливає особли-ва свобода. При цій нагоді Гувер станує на становищі, що в протилежності до віри в Бога лежить сатанічне невір-ство, яке міститься в науці Ге-геля й Маркса, а яке призве-ло Європу до руїни.

Досі ніхто з великих живу-чих державних людей не вда-рив з такою силою в теорію Карла Маркса, як це зробив Гувер. Саме тому, що це ска-зав Гувер і поставив це як до-роговказ для людей, що хо-чуть рятувати світ від заги-белі, його слова мусять стати предметом поважної застоно-ви тих державних мужів, що тепер диваються на собі відпо-відальність за долю людства на цілі століття. З ними разом муять думати над значенням Гуверової промови й найшир-ші маси народу, від яких про-відні люди дістають повно-владсть до діянь.

воєнків українських збройних сил і революційних формацій, а в останньому періоді бійців УНР, УПА та Оборони Укра-їни, які згинувли смертю ге-роїв і перед пам'яттю яких схилимо в жалобі голови, — створили могутню основу, що з неї повстане всенародна бу-рада — Українська Держава.

Організація Українських На-ціоналістів під проводом полк. А. Мельника, разом з братні-ми націоналістичними органі-заціями в краю та на емігра-ції по всіх континентах, непо-хитно вірить, що шляхом на-ціональної революції, яку від-трьох десятиліть розгортають далі українські націоналісти УВО — ОУН, — єдино мож-на звільнити Українську Зем-лю від окупантів“.

ОУН вважає, що а цих ви-звольних змаганнях необхідно-ю є консолідація всіх украї-нських сил і тому „Організація Українських Націоналістів зо-всім своїми братніми органі-заціями так на рідних землях, як і на еміграції на всіх кон-тинентах за останні десятилі-ття постійно розбудовували дію консолідації та концент-рації всіх творчих сил украї-нської національної спільноти в національний визвольно-по-літичний осередок. Так само ОУН постійно діяла серед свободолюбних народів світу, добуваючи зрозуміння для і-деї Суверенної Соборної Ук-раїнської Держави“.

Після другої світової війни ОУН заініціювала національ-но-політичну консолідацію і значно причинилася до її о-формлення в Координаційно-му Українському Комітеті а тепер в Українській Націо-нальній Раді і реорганізації державного центру.

„Організація Українських Націоналістів, беручи активну участь в Українській Націо-нальній Раді, не може брати відповідальності за дотепе-рішню політику уряду УНР“, і в зв'язку з цим приймає з-доволенням заяву Голови Держави на першій сесії УН-Ради про недійсність так зв. варшавського договору.

Пристаючи до участі в працях Національної Ради і в реорганізованому центрі УНР, ОУН і на майбутнє хоче зма-гати „до реалізації українсь-кого націоналістичного світо-гляду, ідеології та політичної програми ОУН з її соціально-економічною системою та на-родовладним устроєм що ви-пливає з ідеї українського на-ціоналізму, який єдино в ста-ні забезпечити гідність і сво-боду української нації та лю-дин“.

„В непохитнім переконанні, що лише революційна дія є

головною підмогою українсь-кого визволення, ОУН і далі провадитиме революційну бо-ротьбу з тою ж наполегливі-стю, з якою вона її провадила досі, а зокрема під німецько-гітлерівською і сталінсько-більшовицькою окупаціями.

„У зв'язку з революційними змаганнями ОУН стрімтиме до консолідації наявних під сучасну пору політично-рево-люційних сил в краю і вірить, що реорганізований держав-ний центр УНР сприятиме створенню єдиного політич-но-революційного центру, чим спричиниться до зміцнення є-диного українського визволь-ного фронту“.

ОУН висловлює жаль, що Союз Гетьманців-Державни-ків, який один з перших по-ставився позитивно до кон-солідаційної ініціативи й кон-цепції Проводу Українських Націоналістів, приступив до консолідаційної акції і ще до цього часу бере в ній участь через Координаційний Україн-ський Комітет, не вислав своїх представників до УНРади. ОУН висловлює побажання, щоб реорганізований держав-ний центр УНР вжив всіх зу-силь для уможливлення Сою-зові Гетьманців-Державників вислати своїх представників до УНРади.

ОУН висловлює перекона-ня, що так, як УНРада є кон-солідацією політичних середо-вищ, так само уряд УНР, чи інший виконний орган, доки-каний УНРадою, буде кон-центрацією національно-твор-чих і визвольно-діючих сил українського народу. „Таке виконавче тіло здобуде собі підтримку і довіру усього українського народу і такому урядові чи іншому виконному органу, уділить ОУН своє довіря і підтримку“.

Також фракція Української Революційно-Демократичної Партії (УРДП) у своїй декла-рації заявляє, що навіть у то-му випадку, коли б

да виявився такою, що на-ша праця не знайшла б собі в ній навіть мінімуму зрозу-міння, то ми залишаючи за со-бою право нормального кон-структивного опозиції, всьодно залишилися б вірними Націо-нальній Раді до кінця словом і ділом. У відповідній мірі це стосується і „Виконного Ор-гану“. У загальному УРДП бажає, щоб Національна Рада в своїй праці узгайдувала прак-тику й досвід визвольної бо-ротьби всіх українських сере-довищ за останні 30 років, і зокрема увадатиме цей про-цес боротьби на землях, що перебували під „більшевиць-кою окупацією від 1920 року. До Виконного Органу фрак-ція УРДП ставить побажання: 1) репрезентувати український народ на зовні як єдине і ор-ганізоване національне тіло,

(Докінчення на стор. 3-тій)

ІВАН КРАВЧЕНКО.

Авторські права застережені.

ЧОРНИЙ ВОРОН

(ПРАВДА ПРО СССР)

Всім мученикам і нечисленним жертвам комунізму — присвячую.

Автор.

16)

Дехто сміявся з такої агіта-ції, а дехто чувач потилицю, думав і вірив. В 1929 році агі-тація на цей зразок була ша-лена, але після голоділки 1922 року вже про дош і гудзики нічого не згадувалось.

Але кажуть, що в 1922 році селяни не давали проходу то-му „агітаторові“, а мій дядь-ко Сергій (це було в моєму селі) кричав, угледівши „агі-татора“:

— Іван! Дошу треба!! Ти-сни, растути твою... на гудзи-ка!

Іван нічого не відповів і за-ховався за причілок хати.

1929 рік, рік загальних гра-

бувань всіх до одного селян, рік другого, найжахливішого етапу-наступу експропріаторів на село, рік моря людських слів, якими поливалась вся „необ'ятна родина“, він був справжнім пеклом в СССР, а зокрема на Україні.

Стогін, який переходив в гі-стеріки, котинся від села до села, намотував на себе все більш і більш лиха людсько-го, людської жалкої траге-дії і вилився в повстання се-лян проти своїх катів.

Влада звиродилуши авантю-рників жорстоко душила ті пов-стання, густо поливаючи се-лянською кров'ю ту землю, а

якою вони, селяни, складали одне ціле-нерозривне.

Цілі села, райони і повіти падали в полум'ї повстань, свободолюбних українців, ку-банських, донських та тер-ських козаків, проти своїх но-вих червоних гнобителів, але загони Чека і військо, хи-жацьки розправлялись з пов-станцями... а червоні товариші потяги, валка за валкою, в замкнених вагонах, під поси-леною вартою, вивозили на-дазку Північ, „іншу контр-революцію“.

А „Чорний ворон“ і Чека, виснажувалися від „праці“ над злізківцями тієї „іншої контрреволюції“.

Одною з перших умов всту-пу до колгоспу було здати в колгосп все своє майно, за-винятком хатнього майна і передати себе і всю свою ро-дину в повне розпорядження нового-червоного пана колго-спу. Ті „селяни“, котрі нічого, ніякого майна не мали, за вин-ятком того „майна“, яке до-

ни носили за очкурами та за комирами, бо все інше майно віками пропивалося, ті йшли, бо їм губити не було чого. Йшли, бо оці їхні розгоря-лись при одній думці про те, майно котре здадуть до кол-госпу середняки і „куркулі“, але останні не дуже спішили подарувати „бісові не труже-ному“ свої віковічні надбан-ня, свою працю так густо по-липу кривавим потом дідів, прагдів і їхніми нащадками.

Як то тому чесному труже-никові було своїми власними руками здати до колгоспу своє майно? Вони вичікували яко-гось нуда і щиро помолились Богові, щоб Він проніс мимо них чашу страждань.

Жахливу картину уявляло собою село в ті часи. Здаєть-ся, що жахливішого пекла сам цар пекла не спроможний був би винайти. Село вило, голо-сно, стогнало, кляло, проки-нало і нагадувало собою я-кийсь страшний суд, який сто-доптовирний вавилонське і

пекло, — все взяте разом.

Баби голосять, діти плачуть, худоба — відчувачи інстинк-том тварини щось жахливе, відчувачи, що прийшов кі-нець їх вільному життю, впи-ралась ногами, несамовито ревла і не котила виходи-ти з двору. А серед цього галасу та вою собак, покидь-ки людства — господарі ста-новища організованого оркест-рою зі всіх селянських музич-них струментів включно до скороводи, дмухали в рури витягаючи з них щось схоже на рев корови, верблюда, ви-слика і всіх таких тварин, раз-ом взятих, пилили скрипку, котра, наче відчувачи най-жахливіші катування її, скри-піла, стогнала і несамовито верещала, а гармошка, наче б то сама, грала на всі го-лоси, наче б то кричала: Ги-ну! Караул! Рятуйте!

Ця „оркестра“ призвана була надавати вигляд радості та святя з приводу того, що бу-дувалося колгосп на „добро-

вольних“ засадах. Але більш-поховини селян вперто не йшли до колгоспу.

Що робить? Нищити їх всіх під ярд? — небезпечно... По-міркували, порадилися нати і грабінники і вирішили засто-сувати до не бажаючих йти до колгоспу те саме, що вони застосували до непманів, а са-ме:

Накладають на господарство цінк 1000 карбованців (при-цині на пшеницю 50 копійок за 1 пуд—16 кг.). Селянин чухає потилицю, стогне і гро-ші не дає. Пеня росте. Комі-тет мовчить нависом, вони чекають, щоб на пеню та ще вироста пеня. Вони чекають до того асу, поки за їх під-рахунком не набереться стіль-ки пені і зиску, — разом взя-тих, що коли б все господар-ство того „боржника“ прода-ти і повернути на покриття „боргу“, то й після того за-ним залишаться борги.

Селянин не розкусив цієї „політики“ комітетчиків і пе-

редчасно радів, що його вреш-ті-решт залишили в спокою...

Але ось одного дня його викликають до сільського ко-мітету. Коли „влада“ кличе, треба йти. Нічого не поробиш. Приходить він до комітету:

Селянин: — Добридень, то-вариші; (в слово „товариші“ він вкладає всю свою „дипло-матію“, гадаючи, що коли він скаже це слово, то комітет-Чески сразу подобірають).

Комітетчики: — Добридень. І в цю відповідь вони вклада-ють ту поту, котра нічого до-брого не віщує.

Селянин (лагідно): — Кли-кали...

Комітет. (суворо): — Кли-кали...

Селянин (ще лагідніше): — А на що ж ви мене кликали?... Комітет. (суворо) і наче б то виповнюючи важкий обо-в'язок): — А кликали вас, щоб запитати: — „Ви думаєте пла-тити гроші?“

(Дальше буде)...

ЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАСЛОНОЮ.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Як їх подають советські джерела).

ВІДБУДОВА ПЕРЕМИШЛЯ ЗАНЕДБАНА

(УБІ) Віткіч, який недавно прибув з Польщі, оповідає, що зруйновані війною міста на теренах, заселених колись українцями, і прилучених тепер до Польщі, стоять запущені й не відбудовуються. Зокрема це спостерігається у Перемишлі, який на відвідувача робить дуже понуре враження. Зруйновані під час війни мости через Сян до цього часу не відбудовані. Української мови в місті не чути нігде, але й поляки не радять оселятися в місті і воліють оселятися далі в глибині Польщі.

ОУН ДІЄ НА УКРАЇНІ.

(УБІ) Часопис „Промінь” (Зальцбург, Австрія) пише про підпільну діяльність ОУН на Україні під большевицьким ярмом:

„Для дипломатів, журналістів, для людей західного світу існує т.зв. залізна завіса. Що робиться за нею — це для західного європейця і для американця в значній мірі загадка. Не існує залізної завіси лише для націоналістично-революціонерів. Вони безстрашно пропихаються за цю залізну завісу, коли для цього є наказ української революції. З різних сторін Європи й Азії оточено СРСР кільцем таємних стежок українських революціонерів на рідні землі. Вибухи ракет на кордонах і кулеметні черги зустрічають тих, що ідуть у край і вертають з нього. Переорана прикордонна смуга пухкої землі залишає на собі слід відважних, і по цих слідах женуть енкаведисти з гончими псами...”

Непомітно, заховано, але відчутно для ворога росте українське націоналістичне підпілля на Рідних Землях. Свідомість цього проникає в народ і кріпить його моральні сили. Зовсім не випадковим є те, що в містах і селах України ширяться стихійний саботаж у виконанні п'ятирічок. Цю стихію „спротиву погублює ОУН своїм пляновим духовним впливом.”

Підпільна література шириться і на Київщині і на Харківщині і на Полтавщині як також в Галичині чи Закарпатті. Усвідомлення завдань і методів національної революції починає „сковувати” всі Українські Землі в одну монолітну фортецю. Зачинаються брами українських душ перед духовними впливами окупанта і привид національної революції з бігом часу обростає плоттю і кров'ю.

Криваві зорі темної ночі над Україною провіщують світле завтра.”

РЕЛІГІЙНА СВОБОДА В СРСР ВІЯВЛЯЄТЬСЯ БЛЕФОМ

(УБІ) В одному з недавніх чисел „Правди” появилася

стаття, яка підтверджує це, що проголошена під час війни „свобода” релігії в СРСР була лише тактичним кроком Москви, щоб обманути не тільки советські, але й інші народи. У згаданій статті „Правди” пригадується всім членам комуністичної партії про їх обов'язок „всіма засобами поборювати релігію та її забобони”. Знаючи, що комуністична партія в СРСР має всі диктаторські права, можна не мати сумніву, що це поборювання задекларованої в советській конституції „свободи релігії” доведе знову до фактичного придушення релігійного життя в СРСР.

Характерний цей факт, що майже одночасно з появою статті „Правди” в Москві відбувався т.зв. православний собор, скликаний московським патріархом з нагоди 500-ліття незалежності Москви в єврейській церкві. На собор прибули голови православних Церков з усіх сателітних країн Східної Європи, а зі східних вселенських патріархів прибув тільки патріарх олександрійський і етіопський. Собор видав деклярацію, в якій засуджує римського Папу й „західних імперіалістів” та вихваляє советську „демократію” й „либеральність”. Нема ніякого сумніву, що комедія з московським „собором” була спеціально організована Москвою для пропагандистських цілей і не мала нічого спільного з релігійними потребами.

ТИЧИНА ЗНОВ ЛАЄ НАЦІОНАЛІСТІВ

(УБІ) У Київському радіо відігнано статтю Тичини про Богдана Хмельницького. Діючи за інструкціями Кремля, Тичина розписується про всі добродії для українського народу наслідки Переяславської злуки України з Московією та намагався довести, що лише у злуці з „великим російським братом” український народ може далі жити і розвиватися. Тому Тичина напався на тих українських націоналістів, — до яких зарахував і Грушевського і його школу, Донцова і Дорошенка, — які ставляться негативно до Переяславської угоди і мріють про відірвання України від Москви. Стару московську пісню про „агентурність” українського самостійницького руху Тичина пристосовував уже до нового часу, називаючи молодих українських націоналістів „лакеями англо-американської реакції”.

ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ТО НЕ ВИСТАРЧАЄ НАЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СОЮЗУ. БО ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВ'ЯЗКІВ СВИДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ ТАКОЖ ОБОВ'ЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ШЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОІХ ПРИЯТЕЛІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЗНАЙОМИХ.

Англійська преса про українців і ДП.

„Блекбурн Таймс”, 9.7.: „У Ст. Альбанс Гол можна було чути чудові чоловічі голоси, що з них була глибока віра у прихід волі для Батьківщини — України... Коли хор „Бурлака” виконував пісню „Різдвяні дзвони”, ви, примкнувши очі, в агармонізованих голосах хористів зовсім певно чули справжні давні... Ці люди, що поклали свій край, щоб не бути під пануванням комуністів, співають уже рік в Англії, а ще перед тим — два роки в Італії”.

„Блекбурн Таймс”, 2.7.: „Вішники були прекрасною несподіванкою, і коли я приглядався виставці робіт, влаштованій українськими дітьми, що працюють тут в копальнях, — був захоплений. Чудові сорочки, скатерті, накривала і т.д. своїм блиском могли зачарувати глядача... На виставці були також мистецько виконані дерев'яні скриньки, книжки, альбоми і багато інших речей, чудово виконаних і дбайливо прикрашених. Одне, що могло розчарувати, у цьому чудовому показі, це напис, зроблений великими буквами над головним виходом: „Не на продаж”...

„Бартон Дейлі Мейл”, 6.7.: „Відвідини українського хору Добровільних Робітників в Вотерзайл Комюніті Сентр дали змогу провести весело і пожиточно вечір громаді 200 людей. Кольорові народні строї, що в них був вбраний хор з 26 чоловіків і 4 жінок, творили прегарну картину на тлі декоративних дерев, а співи і живі танці викликали велике враження.”

А. Е. Чепмен, що підготував концерт і зарекомендував зібраним хор, у вступному слові ствердив, що це співаки, які відмовилися жити під комунізмом, коли цей залізний кулак, вони тепер переселені особи, високорелігійні, і шукають прибіжища в нашому краю...”

„Вігер Обсервер”, 6.7.: „Переселені особи, zatrudнені у В. Британії, стали членами-ентузіастами руху ошадності. Одні відвідини урядника Поштового Банку Ошадності в гостелі добровільних робітників дали у висліді 588 фунтів інвестицій за вечір. Подібні результати дає пропагандна промова за ошадністю в гостелі в Йоркширі. Нові шадники — це латвійці, естонці, поляки і українці”. — (У. Д.)

У. Н. Рада і українські політичні партії

(Докінчення зі стор. 2-гої).

2) закликати ще раз організацію Гетьманців - Державників до участі в Національній Раді та сприяти їх входженню до політично-державного центру, 3) зробити „все можливе для полегшення морального, політичного і оперативного зв'язку з народом Вітчизни і з його найбільш активними елементами, враховуючи, однак, всі труднощі цієї справи”, 4) у розв'язці соціально-економічних проблем в Україні врахувати процеси за останні десяти років, 5) у галузі закордонної політики ставити Україну як головний чинник середньої Європи.

Деякий дисонанс вносить деклярація ОУН (революційного) очолюваної Ст. Бандурою. З'ясувавши своє безкомпромислове ставлення до боротьби за самостійність і державність у всіх етнографічних межах, як підставу своєї політики, ОУН(р) висловлює погляд, що „сучасна політична ситуація не створює відповідних умов для діяння українського екзальтного уряду, відповідно до вимог і престижу українського народу і до потреб сучасної самостійницької політики. Тому ОУН(р) визнає за доцільне надати виконному органу Державного Центру форму комітету, створеного відповідно до сучас-

них умов і вимог визвольної боротьби, а сама Національна Рада повинна стати домінуючим, систематично діючим підметним чинником в побудові і політичній дії”.

У міжнародній політиці всякі питання міждержавних об'єднань можуть бути вирішувані тільки в умовах суверенності і тому „всі наші теперішні міждержавні стосунки повинні бути підпорядковані єдиній цілі — боротьбі за відновлення Української Суверенної Соборної Держави”.

Суверенність може бути досягнута лише шляхом революційної боротьби українського народу ОУН(р) вважає, що „Центром революційної боротьби є і має бути в даний час УГВР. УГВР і Національна Рада — це, на думку ОУН(р), дві різні форми, які мають інший засяг і інший характер діяльності”. Їхня діяльність „повинна взаємно доповнюватися”.

Виділяючи таким чином сектор визвольної боротьби з-під засягу безпосередньої дії Національної Ради, ОУН(р) вважає, що „основне завдання всього українства на чужині супроти визвольної справи полягає в тому, що воно, а зокрема весь політичний актив, має бути перед зовнішнім світом речником України, яка бо-

реться”, а саме — „поширити серед всіх народів відомості про змагання України” і у висліді „приднати правдивих і активних союзників і помічників”. Далі в деклярації ОУН(р) висловлює погляд, що „Національна Рада повертає як закордонний політичний центр і її діяльність буде виявлятися у закордонній, передує зовнішньополітичній акції”. ОУН(р) приступаючи до Національної Ради, ні в чому не змінює свого відношення до УГВР і прагне довести до визнання УГВР Національною Радою й екзальтним державним центром.

Далі ОУН(р) не погоджується з паритетним представництвом політичних організацій у Національній Раді, а бажає побудувати це представництво на процентовому відношенні сил, яке мало б виявитися у спеціально для нього переведених виборах. Тому теж, що склад Виконного Органу не відповідає, на думку ОУН(р) дійсному відношенню політичних сил на еміграції, ОУН(р) не вважає можливим взяти на себе співвідповідальність за роботу Виконного Органу і не взяла участі у ньому.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ.

На кампанію, яку тепер веде Український Конгресовий Комітет в цілі зібрання 50 тисячного фонду, жертвували:

Бронкс, Н. Й. Ліста ч. 637, зібрав Михайло Франко, такі жертви: А. Кобанова, К. Франкова, М. Франко, І. Франко, І. Кіндирис, Д. Лукавий по \$2; А. Галгрон, С. Завадовський, С. Миронюк по \$1, разом \$15. Глестонбері, Конн. Ліста ч. 815 зібрав перевелі Лука Сидорак і Анна Пільчак, з нагоди десятиліття подружнього життя громадян Івана і Марії Сидо-

З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ В ЕВРОПІ

ВІДЗНАЧЕННЯ УКРАЇНЦІВ У ФРАНЦІЇ

(УБІ) 20 червня в Парижі на вчорашньому засіданні Ради відомого французького товариства „Арт-Сіано-Летр” відзначено дипломом і золотою медаллю цього товариства українця Івана Рудичева, відомого своєю публіцистичною і бібліотечною діяльністю. Іван Рудичев був першим бібліотекарем і фактичним організатором бібліотеки ім. Симона Петлюри в Парижі.

УКРАЇНСЬКІ СКИТАЛЬЦІ ОРГАНІЗУЮТЬ ДОПОМОГУ БЕРЛІНЦІВ

(УБІ) Українські скитальці з табору Фляйстайм б. Мюнхену (Німеччина) звернулися з закликом до всіх інших скитальців організувати матеріальну допомогу мешканцям західної частини Берліну, які унаслідок советської блокади опинилися у важкому матеріальному становищі.

Пригадавши, як большевики винищували голодом мільйони українців на Україні й на засланні, українські скитальці пишуть у своїй відозві: „Червоні неімперіалісти намагаються стати твердим чо-

ботом голоду на горло мирного населення Берліну. Не дозволимо цього! Ми не можемо байдуже дивитися, як сяди рабства і поневолення топчуть права людини й заперечують навіть можливість її фізичного існування... Не зважаємо на те, що черговою жертвою цього разу стали німці, бо ми живемо в короткий історичний період тоталітарних режимів, коли народ не відповідає за дії узуриаторських урядів...”

Всі разом поможемо обложеним берлінцям у міру наших можливостей матеріально і морально! Збираймо й відраховуймо харчі для терплячих за рахунок власного харчування. Пошлімо їм „ДП-літак”! Для найму літака збираймо кошти. Жодного скитальця поза допомогою акцією! Скитальська молодь, діти, учні! Лаштуйте пакунки для берлінської молоді та дітей! Християни-скитальці! Допоможіть берлінським християнам! Мистецькі й громадські організації! Внесіть свою вкладку в спільну акцію!”

ДОЛЯ РЕПАТРИАНТІВ У СРСР

(УБІ) Швейцарський часопис „Ді Таг” пише про долю тих балтійців, які вернулися до СРСР: „Всі вони без винятку мусять ставати вид т.зв. „народним судом”, за яким стоїть советська таємна поліція. Рідко кого оправдують, бо сам виїзд з країни трактується як „злочин проти народу” і „антисовєтський” вчинок. Найменша кара — це три роки примусових робіт. Там однак, де існує найменше лідоаріяння у симпатії або співпраці з західними державами, карається 10-25 роками примусової праці”.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ”.

Головна Управа Організації Оборони Чотирьох Свобід України

подає до загального відома, що

ДРУГИЙ РІЧНИЙ ЗІЗД О. О. Ч. С. У.

відбудеться в днях:

субота, 4-го і неділя, 5-го вересня (Sept.) 1948 р.

В ГОТЕЛІ „BREVOORT” 5th AVENUE (Corner 8th Street) New York City

Порядок наради:

СУБОТА:

- 8:30 рано: Реєстрація.
10:00 рано: 1. Відкриття.
2. Вибір президії і комісії.
3. Привіти.
Обідова перерва.
4. Звіти членів Гол. Управи.
5. Дискусія над звітами та ухвалення довіря.
6. Звіти делегатів відділів О. О. Ч. С. У.

НЕДІЛЯ: початок 10. рано.

1. Реферати.
2. Дискусія над рефератами.
3. Звіти комісії.
4. Резолюції.
5. Вибір нової Управи.
6. Замкнення.
7. Замкнення.

Вступ: На бенкет і танці — \$5.00
На самі танці — \$1.50

Тикети на бенкет і баль можна набути: у відділку і питиці від 7 Р. М. в Доміні О.О.Ч.С.У., 33 E. 7th St., N.Y.; „Наш Батько”, 151 Ave. „А”, N. Y. C.; „Сурма”, 11 E. 7th St., N. Y. C.; „Українська Кооперативна”, 76 E. 7th St., N. Y. C.

Головна Управа О.О.Ч.С.У. звертається отсюдо дорогою до всіх українських парохій, заповомових організацій та їх відділів, жіночих та молодечих організацій, ветеранів, допомогових комітетів, самостійних товариств та всіх чесних українських громадян взяти участь у Другому Річному Зізді, делегуючи своїх представників або як гості.

Цілий світ переживає сьогодні напружені переломові хвили. Усі культурні люди застановляються над розв'язкою важких питань. Завданням Зізду О.О.Ч.С.У. є внести і нашу частину розважань для розв'язки тих важких питань, що заторкують нашу суспільність тут в Америці і Український народ на рідних землях.

Український нарід вже довгі роки веде завзяту боротьбу з московським комуністичним імперіалізмом серед неймовірно тяжких умовин. Українська Повстанська Армія під керівництвом У. Г. В. Р. виказала таким героїзмом і посвятою, що їм рівних не знає історія. Святині обов'язком нашої імміграції в Америці є цю боротьбу підтримувати та інформувати світ, а особливо американців про її значіння не лише для України та інших поневолених Москвою народів, але й для цілого культурного світу. О.О.Ч.С.У. свідомо сповняє ці завдання після своєї спроможності від самого початку свого існування.

Вважаємо всіх чесних громадян, що погоджуються з нашим становищем та уважають нашу працю корисною, прийти на Зізду, щоб разом скріпити наші сили до дальшої праці.

Головна Управа О.О.Ч.С.У.

КОЛЕГІЯ СВ. АНДРЕЯ В ВІННІПЕГУ

КОНКУРС НА ПРИЙНЯТТЯ студентів на шкільний рік 1948-9.
КУРС МАРТИКУЛЯЦІЙНИЙ:

X-та класа — XI-та класа
XII-та класа, або перший рік університету.
Наука починається 1-го вересня.
Колегія має повний склад досвідчених учителів, лабораторії й бібліотеку.
Харч і помешкання для хлопців в будинку Колегії, а для дівчат в Дівочім Інституті.

Аплікації посылати не пізніше як 21-го серпня.
Пишіть по календар, аплікаційні форми й bliші інформації до:

REGISTRAR,
St. Andrew's College in Winnipeg,
COR. CHURCH AND CHARLES STS., WINNIPEG, MAN.
КУРС ТЕОЛОГІЧНИЙ:

Наука починається 1-го жовтня.
Студенти можуть вступати на перший, другий, третій, або четвертий рік, після своїх кваліфікацій.
По інформації пишуть на поштову адресу.

ХЕЧИ ПЕРЕЛІТИ СІВІТ.—Діянна Сирус прощає рукою приятелів перед пробним польотом свого літака, яким вона надіється облетіти світ. Вона живе в Бурбанк, у Каліфорнії.

3 ЧАСІВ. ЄЖОВЩИНИ

(Спогади учасника).

Єжовщина на Україні збирала дорідні жнива. Заарештовували колгоспників і колгоспниць, інтелігенцію і робітників, наркомів і двірників — проходила тотальна розчистка советського запілля, винищувалися „вороги“ народу всіх рангів.

Коли вранці зустрічалися друзі, то не чути було стереотипного запитання:

— Як живе молодий? Прав громадянства набрав? інше:

— Ти ще живий?

— Та пока дихаю! — відповідалося.

— Чи ти чув, що Любченко застрелився?

— А я думаю Косіор!

І так щоденно кияни перемовлялися при зустрічах, сповіщаючи один одного все сенсационні новини.

Київ спав нервово і тривожно. Кожна сирена нічної авта підіймала з ліжок тисячі людей, що підходили навшпиньки до вікон і продовжали авта стривоженим зором до сусіднього будинка і легко зітхали, коли воно не зупинилося біля них, а їхало до їхнього сусіда.

Тоді Київ спав і бачив у сні високий будинок по Інститутській вулиці з страшними літерами: „Народний Комісаріат Внутрішніх Дел УССР“, непривітні сірі брами Лук'янівської в'язниці і темного-сірого велетня по бульварі Шевченка „Ісправительний дом НКВД“.

У такий напружений час інструктор київського горкому КП(б)У по пропаганді Сакоський провадив інструктаж бригади студентів Педінституту, що мала виїздити до якогось району з доповідями про нову Сталінську Конституцію, бо готувалася країна до перших виборів депутатів до Верховної Ради за цією конституцією.

— Товариші! — говорив інструктор горкому Сакоський, — на вас припадає велика честь, розповісти виборцям про нову конституцію, що вироблена під керівництвом самого товариша Сталіна, чому вона й зветься Сталінською. При роз'ясненні нової конституції особливо треба звернути уваги колгоспників на ті права, які їм дає наша конституція, а ці широкі права стали можливими лише у висліді напруженої праці нашої партії протягом двох десятиріч років, ми тепер можемо дати ці права тому, що закінчено побудову соціалізму в нашій країні, що знищено пережитки капіталізму не тільки в економіці, але й свідомості людей, що перетворено нашу советську родину із колись відсталого аграрної країни в передову індустріальну. Нам більше не страшні капіталісти, хоч вони й зазіхають на нашу родину, однак це їм ніколи не вдасться, бо ми під керівництвом мудрого вождя, канешно, товариша Сталіна справимося з лютим ворогом, бо геніальний вождь товариш Сталін сказав, що ударом на удар відповімо підпалювачам війни. Ще звернем особливу увагу в конституції на права і обов'язки громадян Советського Союзу, що ніхто тепер їх не має права заарештувати без спеціальної постанови прокуратора і ордену, виданого прокуратором, про право на освіту всіх, на відпочинок і т.д.

— Думаю, що понятию, товариші, всім ваше завдання, а ви, як пролетарські студенти, не підкачаєте і справитеся з завданням, що на вас покладе наш гордим партії і товариш Сталін. Думаю, що ясно і понятию все!

— Вибачаюся, що забув нагадати вам, якнай докладніший мусить бути протокол

зборів, фіксувати питання, що ставитимуть колгоспники і скільки їх буде задано, бо попереджаю, активність колгоспних мас, що записано і в новій конституції, останніми роками дуже зросла, завдяки великому правовому положенню мас і поліпшенню добробуту трудящих, тому запитань вам даватимуть дуже багато і їх треба писати в протоколі, щоб видно було, як зуміли збудити активність трудящих і їх інтерес до нової сталінської конституції, пам'ятаймо, що вона вироблена не тільки під керівництвом вождя, але майже ним самим.

Інструктор на цьому закінчив свій інструктаж і витер рукавом піт на чолі. Студенти облегли переверли духа, бо, напевне, їм уже досить надокучило слухати ще в інституті лекції про нову конституцію і її права советських громадян, зафіксованих у ній.

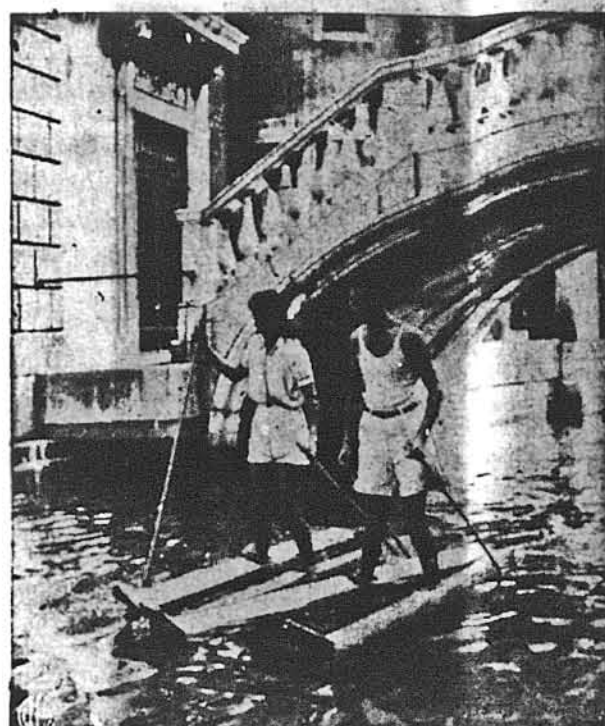
Через деякий час стрімголов мчав великий вантажний ЗІС у напрямку на Дарницю, а по сосновому борю розливалися молодечі голоси:

„Так поскорее лущь ішт, студентские годы, мы принесем свой ум і труд, в поля і на заводи!“

Співали студенти агітбригади, але їхній бригадир, молодий доцент літератури, не співав, а цілий час думав, що і в сталінській конституції записано про велику активність широких колгоспних мас, що „останніми роками дуже зросла завдяки великому правовому положенню“... Але як збудити цю активність, як наймодерніше побудувати доповідь про сталінську конституцію, щоб „маси“ зацікавилися і подавали побільше запитань, бо потрібно в протоколі фіксувати кількість і зміст запитань, а тут ще через пару місяців йому захочуть кандидатську дисерцію, при оцінці якої матиметься на увазі громадсько-політичне обличчя доцента, що, можливо, буде більше вирішальним, ніж наукова розробка дисертаційної теми, ось тому так настирливо свербіла йому голова ота „активність мас“.

Нарешті він опрацював собі в голові чудовий план, за яким передбачалося, що студенти розсядуться в колгоспних „масах“, і вони почнуть сипати запитання, а так може вдасться „розкачати“ й „маси“, бо студенти мали вислухати доповідь в сільраді свого бригадира, а потім уже в колгоспних п'ятихатках і десятихатках виступати з цією доповіддю самим.

Так непомітно при роздумуваннях прокинулися якихось двадцять сім кілометрів. Мотор ЗІСа важко чмихнув кілька разів і зупинився перед невеликою хатиною з обдертою стріхою, на якій красувалася незграбна вивіска „Бортницька сільська рада“. Студенти галасливо висідали з кузова, а їх тривожно оглядали пара селян, що стояли

ПРОХІД У ВЕНЕЦІ. Місто Венеція, в Італії, звісне з того, що там вулицями пливе вода, а рух між домами відбувається при допомозі лодок. Тут видно, як замість лодок придумали водні скі, якими можна поїхати наперед від дому до дому по воді на Венецькому Каналі.

біля дверей сільради. Висів їхній бригадир з шоферської кабіни. Назустріч йому виїхав з засуканими рукавами і заліхвастим чубом набакиркомсомолец років двадцяти двох — голова сільради.

Він тепло привітався з бригадиром і студентами.

— Прекрасно, що ви приїхали, бо ми вже думали, чи скликати збори, чи ні, бо може, що перешкодило вам приїзд.

— Ну, а чи багато збереться народу?

— Та в нас дуже активні маси, зделаємо, щоб було все в порядку! — забористим тоном відповів голова.

Театральна зала колгоспного будинку битком набита колгоспними „масами“. Махорковий дим стоїть стовпом у залі, хоч вишай сокиру. Кашляють, плюють, харкають колгоспні „маси“. Птахом радість співає в душі молодого доцента за активність їх.

— Отут, брат, маси не аби-які, напевне, активні, тут посиляться запитання не десятками, а сотнями, — тишився собі в душі доповідач.

Шановні товариші! — роздався тенор голови сільради, — дозволяю збори наші вважати відкритими, президії не будемо обирати, а доручимо вести товаришеві Рябошапці, голові „Ленінського шляху“, а протокол писати товаришеві Іванюти. Заперечень нема?

— Нема! — прогуло кілька голосів по залі.

— Слово має товариш уповноважений з Києва, — оголосив голова.

Усе стихло. Сотні вивілих і стомлених очей колгоспних „мас“ байдуже собі дивилися на чергову нудну і нікому непотрібну агітку товариша представника з Києва. Вони продовжували покурювати, поплівувати на підлогу і зітхати, а доповідач змобілізував усі свої ораторські здібності і переконливо доводив

про „великі і широкі права колгоспних мас“, що надаються їм новою сталінською конституцією, що ніхто їх не має права заарештувати без спеціальної постанови прокуратора, про зростання добробуту мас і надання права на освіту, на працю, на відпочинок.

Нарешті доповідач підійшов до закінчення піднесення вигуків:

— Нехай живе найдемократичніша в світі сталінська конституція!

— Нехай живе її творець і вождь народів товариш Сталін!

Кілька чоловіка, що сиділи спереди, вдарили в долоні, а особливо багато аплодували в президії. Доповідач сів і гордовито поглядав на „маси“, чекаючи на їх активність, бо це була для нього найголовніша частина зборів. Почалися запитання. З усіх кутків просто сипалися одне поперед одного, але тільки не з уст колгоспних, а студентських мас. Секретар аж крихтів та фіксував запитання, а доповідач все підраховував кількість їх та тишився.

— Ну, ну, товариші, розшевеліться, товариші колгоспники, давайте й ви запитання, ато все подають наші гості, а ми наче й не цікавимося та-

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Для 31. травня 1948 року помер у 79. році життя

МИХАЙЛО ВОЛОШИН, член Бр. св. Вас. Великого, від. 384, У. Н. Союзу в Києві, О. Понийний похорон з сел. Білчи, пов. Старий Самбір, Закарпат. Україна. До У. Н. Союзу вступив в 1914 р., а до Бр. прийшов в члості з Бр. св. Николая, від. 841, в 1937 р. Похорон у смутку жону Марію, 5 дітей: Івана, Анну, Василя, Миколу і Гелену, зятя Миколу Сильчака і невістку Марію і Марію, та брата Миколу.

Похорон відбувся 4. червня з похоронного заведення до укр. катол. церкви при участі родини, приятелів і членів Братства. Таїнні останки поховано на українській цвинтарі св. П. й П. — В. 71, П. 1.

І. Сподар, секр.

кою важливою справою як сталінська конституція, давайте, давайте! — закликав голова, а колгоспні „маси“ мовчки сиділи, наче їм по-відрізувано язика і тільки по-пихжували трості з газети цигарки та чвіркали через нижню губу на кілька метрів по проходах між рядами.

Нарешті голова вже почав сваритися:

— Та не може бути, щоб у нас не було запитань, бо тож важлива справа, щоб про нас скажуть товариші представники з Києва, що ми такі пассивні, не може бути! — доводив голова.

Щось на задній лавці замешалося.

— Ну, нарешті розшевелілися „маси“! — подумав собі доповідач, — молодець голова зборів, уміє активізувати. Заду підвівся якийсь старенький собі дядько з розірваною полоною піджака, з якої висіло конопляне кочечко, прокашлявся і почав:

— А, скажіть, пожалуства, товариш представник, а чого Любченко застрелився?

— Та це ж не на тему, товаришу, — зніяковівши, заперечив доповідач.

— Що не можна таких питань задавати? — додав дядько.

— Та чому не можна, товаришу, можна, але це не на тему.

Підвівся ще інший, з другого кутка і теж почав прокашлюватися.

— Ну, ну, добре, нарешті розшевелилися маси, — подумав він.

— А, скажіть, пожалуства, чи то правда, що Якір хотів Україну продати хвашистам? — кинув інший дядько.

— Також не на тему, — відповів ще більше зніяковівши доповідач.

Збори закінчилися.

— Ну й зрозуміла активність мас! — думав собі доцент, залишаючи збори. — (Промінь).

Ю. Степанов.

ПОШУКУВАННЯ

АЛЕКСАНДЕР КАРАВАН пошукує АНДРІЯ, АНТОНА і МАТВІЯ СЕНІК та їх три сестри: АРСЯ, ТЕСЯ і ОР-ПІНА з року СЕНІК, з сел. Маніших, пов. Зборів. До Америки виїхали ще перед першою війною і мають перебувати десь в Нью Йорку. Хто їх знає, або вони самі, прошу зголоситися, бо є дуже важна справа, на адресу:

ALEXANDER KARAWAN
485 Pacific St., Brooklyn, N. Y.

ІВАН КУШКО з Німеччини пошукує свого стрийка в Канаді

ПАВЛА КУШКО з села Ветли, повіт Ярослав. Прошу зголоситися на адресу:

KATHERINE FRANKO.
1249 Edison Ave., Bronx 61, N. Y.

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N.Y.C. — Tel. GRamercy 7-7697.

Острії довгочасні недуги чоловіків і жінок: Шкірні, X-Ray. Роздута жила лікуємо без операції. Переводимо а-налізу крові для супружних дозволів. Офісові години: В будні 10—7 P. M.

РЕАЛЬНОСТИ

FLORIDA
Перед сезоном люди приїждять сюди купувати: ДОМИ, АПАРТАМЕНТИ, БІЗНЕСИ.
Як Ви приїдете, не забувайте перше зайти до свого:

ІВАН ВОРОНА
Reg. Real Estate Broker
7595 N. MIAMI AVENUE
Ph. 7-6433
MIAMI 38, FLORIDA

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

КУПІТЬ ІА ПОТРІБНІ КНИЖКИ!

Не досить післати дитину до школи. Треба їй ще дати книжки, без котрих вона не може навчитися читати, а потім книжки, щоб заохотили її читати. Ось Вам вибір таких книжок для дітей:

ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвійчука — 75 ц.
ДРУГА КНИЖЕЧКА (читанки для 2. класу) М. Матвійчука — 75 ц.
ТРЕТЯ ЧИТАНКА (читанка для 3. класу) М. Матвійчука — 75 ц.
ЧЕТВЕРТА КНИЖЕЧКА (читанка для 4. класу) М. Матвійчука — 75 ц.
ШКІЛЬНИЙ СПІВАНІК у двох частих. Зладив Ф. Колесса — 75 ц.
МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крип'якевича — 15 ц.
МАЛИЙ КАТЕХІЗМ християнсько-католицької релігії. Уложив о. Іван Рудович — 35 ц.
ХРИСТІАНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА НАУКА ВІРИ в біблійних оповіданнях для дітей. о. С. Біленький — 50 ц.

ДЛЯ УЧИТЕЛІВ:

МЕТОДИЧНИЙ ПІДРУЧНИК до навчання перших початків українського письма. Зладив М. Матвійчук — 75 ц.

Замовлення слати:

"СВОБОДА"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY 3, N. J.

КЛІНЕРІВ,
ПОСЛУГАЧОК,
ДЖЕНІТОРІВ
ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК
до праці в готелі. Постійна праця, добра платня з кімнатою і харчами та уніформами. Вік не вищий як 58 років. Пишіть:
PERSONNEL DIRECTOR,
The Greenbrier,
White Sulphur Springs,
West Virginia

ІВАН КОВАЛЬЧУК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIRCONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ
В СТЕВТІ
NEW JERSEY
ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАРКРАЩА
У випадку смутку а родні клієнти
JOHN KOWALCHUK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street
JERSEY CITY, 2, N. J.
Tel. BERgen 4-5131

Comfortably air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Eaton 8-5555
OUR SERVICES ARE AVAILABLE
ANYWHERE — IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАНІ ЗАБАГАТО
Завжди ШАДІТЬ дещо з вашого обезпечення.
Ми уладжуємо прекрасні ЦІЛИХ ПОХОРОН за \$150.00
У випадку смутку а родні клієнти

KAIN MORTUARIES, INC.
Найбільший український погребовий зарядчик в Америці
S. KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646
— or —
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
86 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone BIgelow 3-6763
225 WEST JERSEY STREET
ELIZABETH, N. J.
Phone EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребові по ціні так низькій як
ОБСЛУГА НАРКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 6th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕНІ
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в БРОКН, БРОКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568
Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Brooklyn, N. Y.
Tel.: MEtrose 5-6377

Коли голова Гідзела похилилася в сні —

Неда підійшла ближче.

Переконавшись, що ніхто не підглядає, вона обережно витягнула ключі.

Потім легесенько побігла до дверей. Однак серед поспіху ключі випали їй з руки... з голосним бренькотом.

ТАРЗАН, ч. 1905. Ключі випали з руки Недди.